

Силабус курсу:

СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ

СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

<i>Ступінь вищої освіти:</i>	магістр
<i>Спеціальність:</i>	073 "Менеджмент"
<i>Рік підготовки:</i>	1
<i>Семестр викладання:</i>	осінній
<i>Кількість кредитів ЄКТС:</i>	4
<i>Мова(-и) викладання:</i>	українська
<i>Вид семестрового контролю</i>	іспит

Автор курсу та лектор:

д.е.н., проф., Хандій Олена Олексіївна

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

Завідувач кафедри публічного управління, менеджменту та маркетингу

посада

handij@snu.edu.ua

електронна адреса

+38-050-426-46-07

телефон

месенджер

дистанційно

консультації

Викладач лабораторних занять:*

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

посада

електронна адреса

телефон

месенджер

консультації

Викладач практичних занять:*

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

посада

електронна адреса

телефон

месенджер

консультації

* – 1) дані підрозділи вносяться до силабусу в разі, якщо практичні та (або) лабораторні заняття проводить інший викладач, котрий не є автором курсу та лектором; 2) припустимо змінювати назву підрозділу на «Викладач лабораторних та практичних занять:», якщо лабораторні та практичні заняття проводить один викладач, котрий не є автором курсу та лектором.

Анотація навчального курсу

Цілі вивчення курсу:

Мета дисципліни “Стратегічне управління” – надання знань про теоретичні засади, інструментарій та методи розроблення стратегій підприємства.

Завдання дисципліни “Стратегічне управління” – вивчення методології розроблення стратегій підприємства і вибору стратегічних альтернатив; набуття навичок стратегічного мислення та практичного застосування методологічного апарату дисципліни, оволодіння методом кейс-аналізу, навичками аналітичного обґрунтування розв’язання стратегічних проблем.

Курс може бути корисним студентам спеціальностей 073 “Менеджмент”, 281 “Публічне управління та адміністрування”.

Результати навчання:

студент повинен знати:

- сучасні погляди на стратегічне управління;
- організацію розробки стратегії на підприємстві;
- загальні та конкурентні стратегії підприємства;
- стратегічні альтернативи розвитку підприємства;

вміти, мати навички:

- стратегічного мислення;
- аналітичного обґрунтування стратегічних проблем;
- володіння методом кейс-аналізу;
- формулювання місії та цілей підприємства;
- аналізу зовнішнього середовища;
- аналізу стратегічного потенціалу підприємства;
- використовувати методи портфельного аналізу у виборі альтернативних стратегічних рішень;
- розробити стратегію однобізнесового підприємства;
- обґрунтувати зміст корпоративної, конкурентної та функціональних стратегій підприємства.

Передумови до початку вивчення:

Базові знання та уявлення з маркетингу та менеджменту.

Мета курсу (набуті компетентності)

Внаслідок вивчення даного навчального курсу здобувач вищої освіти набуде наступних компетентностей:

ЗК1. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні;

ЗК4. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети;

ЗК7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

СК1. Здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, в тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів;

СК2. Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани;

СК4. Здатність до ефективного використання та розвитку ресурсів організації;

СК5. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління;

СК9. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію;

СК10. Здатність до управління організацією та її розвитком.

Структура курсу

№	Тема	Години (Л/ЛБ /ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
1.	Стратегічне управління: поняття, еволюція концепцій	1/0/1	Характеристика та основні ознаки фаз (етапів) еволюції систем планування розвитку підприємства. Поняття та сутність стратегічного управління та стратегії підприємства. Процес розробки стратегії та характеристика його етапів	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
2.	Визначення місії та цілей підприємства	1/0/1	Сутність місії та її роль в процесі визначення напрямку руху організації. Ієрархія цілей, “дерево цілей”. Методи побудови “дерева цілей”.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
3.	Стратегічний контекст підприємства	1/0/1	Сучасні погляди на роль стратегії у функціонуванні підприємства. Зв’язок стратегії та поточних планів підприємства	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
4.	Оцінювання зовнішнього середовища підприємства.	1/0/1	Методи дослідження зовнішнього оточення і прогнозування змін. Техніка PEST - аналізу, SWOT-аналізу. Модель п’яти сил конкуренції за М.Портером. Побудова матриці загроз та можливостей.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
5.	Аналіз стратегічного потенціалу підприємства.	1/0/1	Суть та значення аналізу стратегічного потенціалу підприємства. Класифікація ресурсів підприємства з погляду сильних та слабких сторін. Методи оцінки сильних і слабких сторін підприємства: SWOT-аналіз, ланцюг повних витрат.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
6.	Стратегії бізнесу	1/0/1	Особливості, необхідні умови, конкурентні переваги стратегії можливостей по товарам/ринкам. Конкурентні переваги як основа використання групи стратегій по відношенню до продукту.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
7.	Стратегія диверсифікації	1/0/1	Сутність та причини реалізації стратегії диверсифікації. Типи	Участь в обговоренні

№	Тема	Години (Л/ЛБ /ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
	діяльності підприємства		стратегії диверсифікації.	Тести Індивідуальні завдання
8.	Стратегія зовнішнього розвитку підприємства	1/0/1	Стратегії зовнішнього зростання підприємства. Переваги та недоліки стратегій зовнішнього зростання.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
9.	Корпоративна стратегія підприємства	1/0/1	Процес розробки стратегії корпорації. Стратегічні альтернативи розвитку підприємства	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
10.	Матричні методи формування корпоративної стратегії підприємства	2/0/2	Застосування матричних моделей для портфельного аналізу. Переваги та недоліки матричних моделей	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
11.	Альтернативність у стратегічному виборі	1/0/1	Розробка альтернативних варіантів стратегічних дій. Критерії вибору оптимальної стратегії.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
12.	Декомпонування корпоративної стратегії підприємства.	1/0/1	Підходи до декомпонування корпоративної стратегії підприємства. Декомпозиція КС підприємства за функціональним підходом. Декомпозиція КС підприємства за підходом виділення провідної ключової стратегії-підсистеми (за допомогою дерева структури та стратегічних альтернатив). Декомпонування КС підприємства за принципом виділення окремих бізнес-аспектів.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
13.	Сучасний стан та перспективи розвитку стратегічного управління в Україні	1/0/1	Проблеми стратегічного управління на підприємстві в умовах трансформації економічної системи країни.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання

Рекомендована література

1. Балан В.Г. Стратегічне управління. Методи портфельного аналізу [Текст] : [навч. посіб.] / В. Г. Балан. – Київ : Наукова столиця, 2018. – 199 с.
2. Балан В.Г. Стратегічне управління. Практикум [Текст] : [навч. посіб.] / В. Г. Балан. – 2-ге вид., перероб. і допов. – Київ : Наукова столиця, 2018. – 523 с.
3. Вороніна А.В. Стратегічне управління [Текст] : навч. посіб. / А. В. Вороніна, А. Ю. Берьозкіна ; Дніпров. держ. техн. ун-т (ДДТУ). – Кам'янське : ДДТУ, 2017. – 417 с.
4. Жаворонкова Г. В. Стратегічне управління економічною безпекою: держава, регіон, аграрна сфера [Текст] : монографія / Г. В. Жаворонкова, В. О. Жмуденко, В. О. Жаворонков. – Умань : Сочінський М. М. [вид.], 2016. – 355 с.
5. Кравченко О.І. Стратегічне управління у сфері публічного управління та адміністрування [Текст] : навч.-метод. посіб. / О. І. Кравченко. – Харків : Вид-во Іванченка І. С., 2019. – 137 с.
6. Краснокутська Н.С. Стратегічне управління [Текст] : навч. посіб. для студентів екон. спец. / Н. С. Краснокутська, І. А. Кабанець ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". – Харків : НТУ "ХПІ", 2017. – 459 с.
7. Кушлик О.Ю. Стратегічне управління [Текст] : навч. посіб. / О. Ю. Кушлик, Г. С. Степанюк ; Івано-Франків. нац. техн. ун-т нафти і газу, Каф. менеджменту і адміністрування. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2018. – 235 с.
8. Маркетингове стратегічне управління конкурентоспроможністю на мікро-, мезо- і макрорівнях [Текст] : [колект.] монографія / [І. В. Тараненко та ін.] ; за наук. ред. д-ра екон. наук, проф. І. В. Тараненко ; Ун-т ім. Альфреда Нобеля. – Дніпро : Ун-т ім. Альфреда Нобеля, 2017. – 281 с.
9. Механізм стратегічного управління забезпеченням результативності функціонування каскадів регіональних соціально-економічних систем [Текст] / [О. М. Алимов та ін.] ; НАН України, Держ. установа "Ін-т економіки природокористування та сталого розвитку НАН України". – Київ : ДУ "Ін-т економіки природокористування та сталого розвитку НАН України", 2016. – 63 с.
10. Моделі та методи стратегічного управління в органах виконавчої влади України [Текст] : навч. посіб. / В. В. Казимир [та ін.]. – Чернігів : ЧНТУ, 2018. – 151 с.
11. Романюк С.А. Теорія та практика стратегічного управління [Текст] = Theory and practice of strategic management : монографія / С. А. Романюк ; Нац. акад. держ. упр. при Президенті України. – Київ : НАДУ, 2019. – 231 с.
12. Сивак Т.В. Стратегічні комунікації у системі публічного управління України [Текст] : монографія / Т. В. Сивак. – Київ : НАДУ, 2019. – 338 с.
13. Соловійов С. Г. Стратегічні комунікації в публічному управлінні [Текст] : монографія / С. Г. Соловійов. – Харків : Точка, 2019. – 374 с.
14. Стратегічне управління конкурентоспроможністю: системний метод та екзистенціальна експозиція [Текст] : [монографія] / Мошак С. М. [та ін.]. – Мукачево : Карпатська вежа, 2017. – 238 с.
15. Стратегічне управління підприємствами малого та середнього бізнесу промислового регіону [Текст] : монографія / [Падерін І. Д. та ін.] ; за наук. ред. д-ра екон. наук, проф., акад. Акад. екон. наук України І. Д. Падеріна; Ун-т мит. справи та фінансів. – Дніпро : Акцент, 2016. – 183 с.
16. Стратегічне управління системною стійкістю національної інноваційної системи [Текст] : колект. монографія / [Прокопенко О. В. та ін.] ; за заг. ред. проф. Прокопенко О. В. та доц. Омеляненко В. А. – Суми : Триторія, 2019. – 222 с.
17. Стратегічне управління та політичне прогнозування в публічній сфері [Текст] : навч. посіб. / [С. О. Телешун] ; за заг. ред. С. О. Телешуна, д-ра політ. наук, проф. ; Нац. акад.

- держ. упр. при Президентіві України, Каф. публ. політики та політ. аналітики. – Київ : НАДУ, 2018. – 190 с.
18. Строяновський В. В. Інституціоналізація стратегічного аналізу в процесі державного управління у сфері національної безпеки [Текст] : монографія / В. В. Строяновський ; Нац. акад. держ. упр. при Президентіві України, Каф. глобалістики, євроінтеграції та упр. нац. безпекою. – Київ : НАДУ, 2018. – 691 с.
 19. Сучасні технології стратегічного управління в умовах євроінтеграції [Текст] : монографія / [І. О. Кузнецова та ін.] ; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. І. О. Кузнецової ; Одес. нац. екон. ун-т. – Харків : ПромАрт, 2018. – 184 с.
 20. Тертичка В.В. Стратегічне управління [Текст] : підручник / Валерій Тертичка. – Київ : К.І.С., 2017. – 931 с.
 21. Трещов М.М. Концептуальні засади стратегічного управління ресурсним забезпеченням місцевих бюджетів [Текст] : монографія / М.М. Трещов ; Нац. акад. держ. упр. при Президентіві України, Дніпропетр. регіон. ін-т держ. упр. . – Дніпро : ДРІДУ НАДУ : Монолит, 2018. – 307 с.
 22. Управління стратегічним розвитком об'єднаних територіальних громад: інноваційні підходи та інструменти [Текст] : [монографія] / [С. М. Серьогін та ін. ; за ред. С. М. Серьогіна] ; Нац. акад. держ. упр. при Президентіві України, Дніпропетр. регіон. ін-т держ. упр. – Дніпропетровськ : ДРІДУ НАДУ, 2016. – 275 с.
 23. Фінансові механізми антикризового управління: сучасні реалії та стратегічні орієнтири [Текст] : колект. монографія / [Андрющенко І. С. та ін.] ; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. А. С. Крутової ; Харків. держ. ун-т харчування та торгівлі. – Харків : Іванченко І. С. [вид.], 2018. – 280 с.

Інтернет ресурси

1. Офіційне представництво Президента України www.president.gov.ua
2. Урядовий портал www.kmu.gov.ua
3. Верховна Рада України www.rada.gov.ua
4. Радник. Український юридичний портал <http://radnuk.info>
5. Державне управління справами <http://www.dus.gov.ua>
6. Журнал «Державне управління: удосконалення та розвиток»
<http://www.dy.nauka.com.ua>
7. Стратегічне планування в регіонах Європейського союзу
<http://www.cor.eu.int/home.htm>

Методичне забезпечення

Конспект лекцій з дисципліни «Стратегічне управління соціально-економічними системами» (для здобувачів другого рівня вищої освіти, що навчаються за спеціальністю 051 «Економіка», 073 «Менеджмент») (Електронне видання) / Уклад.: Н.В. Швець, О.О. Хандій, Я.В. Бурко – Сєверодонецьк: вид-во СНУ ім. В. Даля, 2021. – 92 с..

Оцінювання курсу

За повністю виконані завдання студент може отримати визначену кількість балів:

Інструменти і завдання	Кількість балів
Індивідуальне завдання 1	10
Індивідуальне завдання 2	10
Індивідуальне завдання 3	10
Індивідуальне завдання 4	10
Індивідуальне завдання 5	10
Іспит	50
Разом	100
Активна участь в роботі групи на практичних та лекційних заняттях за темами курсу враховується при визначенні оцінки за індивідуальні завдання в межах 10 балів	

Шкала оцінювання студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу

Плагіат та академічна доброчесність:

Студент може пройти певні онлайн-курси, які пов'язані з темами дисципліни, на онлайн-платформах. При поданні документу про проходження курсу студенту можуть бути перераховані певні теми курсу та нараховані бали за завдання.

Під час виконання завдань студент має дотримуватись політики академічної доброчесності. Запозичення мають бути оформлені відповідними посиланнями. Списування є забороненим.

Завдання і заняття:

Всі завдання, передбачені програмою курсу мають бути виконані своєчасно і оцінені в спосіб, зазначений вище. Аудиторні заняття мають відвідуватись регулярно. Пропущені заняття (з будь-яких причин) мають бути відпрацьовані з отриманням відповідної оцінки не пізніше останнього тижня поточного семестру. В разі поважної причини (хвороба, академічна мобільність тощо) терміни можуть бути збільшені.

Поведінка в аудиторії:

На заняття студенти вчасно приходять до аудиторії (онлайн чи офлайн) відповідно до діючого розкладу та обов'язково мають дотримуватися вимог техніки безпеки.

Під час занять студенти:

- не вживають їжу та жувальну гумку;
- не залишають аудиторію без дозволу викладача;
- не заважають викладачу проводити заняття.

Під час контролю знань студенти:

- є підготовленими відповідно до вимог даного курсу;
- розраховують тільки на власні знання (не шукають інші джерела інформації або «допомоги» інших осіб);
- не заважають іншим;
- виконують усі вимоги викладачів щодо контролю знань.